

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Financiën en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van bovengenoemde zorgdragers op het beleidsterrein Zee- en Kustvisserij voor de periode vanaf 1945.

Den Haag, 11 april 2007
drs. C.I. van Werkhoven

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen). Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Financiën op het beleidsterrein Zee- en Kustvisserij voor de periode vanaf 1945.

Er zijn geen bestaande selectielijsten die dienen te worden ingetrokken.

Beleidsterrein

De hoofddoelstelling van de overheid voor beide beleidsterreinen (zeevisserij en kustvisserij) is dezelfde. Deze luidt: Het bevorderen van een verantwoorde visserij en een evenwichtige exploitatie van de visbestanden. (Structuurnota Zee- en kustvisserij 1993.)

Dit houdt in dat binnen de randvoorwaarden die gesteld worden door andere functies, de overheid de visserij als economische activiteit tracht te bevorderen.

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de volgende actoren:

Actoren onder de zorg van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

- minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- College voor de Visserijen
- Landelijke Service bij regelingen (LASER)
- Dienst regelingen (DR)
- Commissie Sanering Zeevisserij (Commissie Tinbergen, 1950-1953)
- Commissie Ontwikkeling Zeevisserij (Commissie Diepenhorst, 1959-1965)
- Adviescommissie Uitgifte Mosselpercelen (1971)
- Stuurgroep project kunstmatige mosselverwaterplaatsen (1972-1980)
- Controleraad voor de verbetering van de afzet van visserijproducten (1954)
- Commissies
- Algemene Inspectiedienst (AID)
- Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij
- Raad voor de Visserij
- Visserij-inspectie
- Biesheuvelgroepen

Actoren onder de zorg van de minister van Financiën

- minister van Financiën
- Bestuur der Visserijen op de Zeeuwse stromen

Totstandkoming BSD

Het BSD is gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij de zorgdragers door drs. A. Mul werd verricht in 2004. Dit institutioneel onderzoek resulteerde in het PIVOT-rapport nr. 159, *Zee- en Kustvisserij. Een*

institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheidsorganen op het beleidsterrein Zee- en Kustvisserij (1945-2003) (Den Haag 2004).

Het concept-BSD voor de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de minister van Financiën kwam tot stand in de periode juli 2004 - maart 2007 en is sindsdien, n.a.v. het besprokene tijdens het driehoeksoverleg, aangepast en aangevuld.

Driehoeksoverleg

De inhoud van het BSD, alsmede de voorgestelde waarderingen zijn beoordeeld door:

namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit:

als beleidsdeskundige:

- drs. E.A.J. Meeuwssen, senior beleidsmedewerker Directie Visserij
- dhr. P Roos, procesmanager afd. visserijregelingen
- dhr. drs. R.H. Schaap, beleidsmedewerker cluster visserij
- dhr. J.W.T. Sas, financieel medewerker Directie Visserij
- dhr. A.D.A. Romimper, medewerker regelingen

als deskundige archiefbeheer:

- G. Veenstra, senior medewerker Informatievoorziening, Directie Informatiebeleid en Facilitaire Zaken
- M.A. Bhikhie, eerste beheerder documentaire informatievoorziening, Directie Visserij

namens de minister van Financiën:

als deskundige archiefbeheer:

- P.C.A. Lamboo, medewerker Eenheid Documentatie & Informatie
- C. Fieret, medewerker Eenheid Documentatie & Informatie

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond mondeling plaats op 7 maart 2007 bij het PWAA. Vooraf en na afloop van het overleg is telefonisch overlegd en per email gecorrespondeerd. De betrokken zorgdragers werden vertegenwoordigd door drs. B. Duizer van het Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA). Hij heeft bij de totstandkoming van het BSD met verschillende beleids- en archiefdeskundigen overleg gevoerd. Drs. C.I. van Werkhoven trad op als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris.

Aan het driehoeksoverleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als vertegenwoordiger van de zorgdragers:

- drs. B. Duizer, BSD medewerker PWAA

als vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris:

- dr. A. Poelwijk, medewerker Selectie en Aquisitie, Nationaal Archief
- drs. C.I. van Werkhoven, medewerker Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Historisch-Maatschappelijke Analyse:

De materiedeskundige heeft op verzoek van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris medewerking verleend aan het uitvoeren van een Historisch Maatschappelijke Analyse (HMA). Deze HMA is uitgevoerd door middel van een in te vullen vragenformulier HMA door drs. F.R.. Loomeijer, het Hoofd Collecties van het Maritiem Museum Rotterdam. Dhr. Loomeijer heeft op 15 oktober 2004 het vragenformulier ontvangen. Voorafgaand aan het onderzoek is dhr. Loomeijer de context van het beleidsterrein zoals beschreven in het RIO *Zee- en Kustvisserij. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheidsorganen op het beleidsterrein Zee- en Kustvisserij 1945-2003* (Den Haag 2004) toegezonden. Op 18 november heeft dhr. Loomeijer per email het vragenformulier geretourneerd. De uitkomst van genoemde analyse heeft tot veranderingen geleid in de voorgestelde waarderingen. In het onderstaande inhoudelijke verslag is aangegeven welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij het

aanpassen van het BSD aan de in HMA gemaakte opmerkingen. De HMA is als bijlage bijgesloten bij het verslag driehoeksoverleg.

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door het Nationaal Archief gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
<i>2. Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
<i>3. Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
<i>4. Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
<i>5. Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
<i>6. Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en het ministerie van Financiën. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht. Door de deelnemers aan het driehoeksoverleg is ook de mening gevraagd van drs. F.R. Loomer, materiedeskundige op het gebied van maritieme geschiedenis en Zee- en Kustvisserij.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

Opmerkingen naar aanleiding van de Historisch-Maatschappelijke Analyse (HMA)

De historisch-maatschappelijke analyse benadrukt het belang van gegevens over de uitvoering en uitwerking van visserijbeleid in de dagelijkse praktijk, en over de evaluatie van het beleid.

Daarom zijn de handelingen met neerslag met betrekking tot evaluatie van beleid en gegevens over de uitvoeringspraktijk en de effecten en doeltreffendheid van het visserijbeleid kritisch beoordeeld. Voor zover er handelingen naar aanleiding van de HMA zijn aangepast wordt dat in het inhoudelijke verslag verantwoord.

Inhoudelijk verslag

Algemeen

Naar aanleiding van het driehoeksoverleg is bij een aantal handelingen het bewaarcriterium omgezet van B1 in B3 of B5. Daarnaast zijn er door de vertegenwoordiger van PWAA redactionele wijzigingen doorgevoerd bij enkele handelingen.

Actorenoverzicht

De Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij is door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ingesteld. De Stichting is derhalve als actor onder zorgdragerschap van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit geplaatst en is geen zorgdrager.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken gaf tijdens het driehoeksoverleg aan dat zij niet meer opgenomen wil worden in het BSD, aangezien de handelingen binnen het BSD Buitenlandse Zaken dit ondervangen. De minister van Buitenlandse Zaken is derhalve geschrappt uit dit BSD.

Er waren een aantal commissies die geen duidelijke grondslag hadden, zoals de Commissie Experimentele Visserij (1964-1970), Stuurgroep Biesheuvel (1991-1992) en Commissie Onderzoek Verplichte Sanering (Commissie Mok, 1991-1993). Aangezien deze commissies wel degelijk van belang zijn geweest op het beleidsterrein zee- en kustvisserij, is er voor gekozen deze toch mee te nemen in het BSD. Er is na veelvuldig overleg besloten om een tweetal algemene handelingen te formuleren, waarin deze commissies worden opgenomen. Door het opnemen van deze handelingen kunnen tegelijk ook eventueel ontbrekende commissiearchieven worden geselecteerd.

Handelingen

4. Het instellen van commissies voor advisering over het beleid, de uitvoering daarvan en wet- en regelgeving ten aanzien van (aspecten van) het zee- en kustvisserijbeleid

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor de waardering van deze handeling te wijzigen van B1 in B4, aangezien het om het instellen van commissies gaat en niet om het voorbereiden of bepalen van beleid. De vertegenwoordiger van PWAA is akkoord.

5. Het benoemen van leden van adviescommissies ten aanzien van (aspecten van) het zee- en kustvisserijbeleid

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor de waardering van deze handeling te wijzigen van B1 in V, 10 jaar. Het gaat hier immers om het benoemen van leden van adviescommissies en dit maakt geen onderdeel uit van het voorbereiden van beleid. De neerslag van de handeling zal niet van waarde zijn voor de reconstructie van het bepalen en voorbereiden van het beleid op het beleidsterrein zee- en kustvisserij. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

17. Het geven van voorlichting over beleid en beleidsuitvoering betreffende (aspecten van) het zee- en kustvisserijbeleid

18. Het geven van technische en economische voorlichting ten behoeve van de beroepsvisserij

Deze handelingen passen in het kader van het uit het HMA naar voren gekomen belang van het achterhalen van het beeld van het visserijbeleid dat de Nederlandse overheid naar buiten wilde laten komen. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt daarom voor om de eindproducten met B5 te waarderen en de overige neerslag met V. De vertegenwoordiger van PWAA legt het voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

19. Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen betreffende (aspecten van) het zee- en kustvisserijbeleid

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt dat deze handeling van belang is, aangezien uit de HMA naar voren is gekomen dat gegevens met betrekking tot het achterhalen van het beeld van het visserijbeleid bewaard zouden moeten worden. Daarom stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de neerslag van de eindproducten met B te waarderen en de overige neerslag op V te zetten. De vertegenwoordiger van PWAA legt het voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

21. Het (mede) voorbereiden en begeleiden van externe (wetenschappelijke) studies betreffende (aspecten van) het zee- en kustvisserijbeleid

22. Het verlenen van subsidies voor onderzoeksprojecten op het terrein of een deelterrein van de zee- en kustvisserij

Aangezien deze handelingen belangrijk zijn voor het nuanceren van het beeld van het visserijbeleid dat de Nederlandse overheid naar buiten wilde laten komen, stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om bij handeling 21 de eindproducten te bewaren en de overige neerslag met V te waarderen en bij handeling 22 de onderzoeksrapporten te bewaren en de overige neerslag met V te waarderen. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

23. Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van beleidsvoorbereiding of -evaluatie, dan wel ten behoeve van intern (wetenschappelijk) onderzoek op het gebied van (aspecten van) het zee- en kustvisserijbeleid

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vindt dat het aanbeveling verdient om, met het oog op het uit de HMA naar voren gekomen belang van gegevens die de dagelijkse praktijk van het zee- en kustvisserijbeleid weergeven, de neerslag van deze handeling (deels) te bewaren, bijvoorbeeld de geaggregeerde gegevens. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze stelt voor om de waardering te veranderen naar B1 geaggregeerde gegevens en overige neerslag V, 15 jaar. Allen gaan akkoord.

57. *Het aan de Europese Commissie verstrekken van gegevens die nodig zijn voor het vaststellen van een Meerjarig Oriëntatieprogramma (MOP)*

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af wat de meerwaarde is van de neerslag van de eindproducten en stelt voor om de waardering te veranderen naar V. De EC beschikt immers over de gegevens en heeft hier verslagen van gemaakt. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze geeft aan dat de EC niet over de volledige gegevens beschikt en dat het derhalve van belang is dat de eindproducten op B blijven. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord.

58. *Het in het kader van Meerjarig Oriëntatieprogramma's voor de EC opstellen van (voortgangs)rapportages*

60. *Het in het kader van het visserijstructuurbeleid, aan de EC doen toekomen van documenten die een beeld geven van de situatie van de nationale visserijstructuur en van maatregelen en programma's voor de visserijsector*

Volgens de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris verdient het aanbeveling de neerslag van deze handelingen (deels) te bewaren. De handelingen geven immers een beeld van de gang van zaken van het zee- en kustvisserijbeleid en dit is belangrijk in het kader van de HMA. Met name de neerslag van handeling 58 behoort tot de evaluatie van beleid op Europees niveau. Daarenboven is de archiefneerslag van al deze handelingen van belang voor het vaststellen van het beeld dat de overheid had van het visserijbeleid. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt derhalve voor om handeling 58 en 60 te veranderen in B. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

62. *Het ten behoeve van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid samenstellen van meerjarige reeksen aggregaten van biologische en economische gegevens*

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vindt dat het in het kader van de HMA aanbeveling verdient om de neerslag van deze handeling (deels) te bewaren, bijvoorbeeld de geaggregeerde gegevens. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en stelt voor om de waardering te veranderen naar B5 geaggregeerde gegevens en overige neerslag V, 10 jaar. Allen gaan akkoord.

79. *Het opstellen, wijzigen en uitvoeren van het project brandstofakkoord*

De handeling staat onder de actor minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, maar de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris vraagt zich af of de Stuurgroep niet een aparte actor zou moeten zijn in het BSD. De vertegenwoordiger van PWAA legt uit dat er dan een aparte grondslag en bevoegdheid moet zijn. Wanneer er echter geen grondslag en bevoegdheid voor de stuurgroepen is, vallen zij onder de zorg van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hij legt de vraag voor aan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Deze geeft aan dat er geen grondslag en bevoegdheid is voor de stuurgroep en dat de handeling derhalve onder de actor minister van LNV moet blijven. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat hiermee akkoord.

109. *Het verwerken van door houders van plaatselijke visserijregisters toegezonden jaarverslagen over de toestand van de gemeentelijke visserij*

De handeling zou wellicht bij uitstek inzicht kunnen geven in het in de HMA geconstateerde verschil tussen daadwerkelijke gegevens en het beeld dat de overheid van en over de visserij naar buiten wilde brengen. Daarom stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waardering te veranderen in B5. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

129. *Het in het kader van het Europese visstandbeheer verstrekken van informatie aan de Europese Commissie*

Aangezien het vanuit Nederlands oogpunt bij deze handeling gaat om het verstrekken van informatie, stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waardering van de handeling te veranderen van B5 naar B3. De vertegenwoordiger van PWAA gaat akkoord.

154. *Het vaststellen van visplannen*

155. *Het beheren en toetsen van toegezonden visplannen (zeevisserij)*

De visplannen zouden bij deze handelingen bewaard moeten worden, als onderdeel van de in de HMA gekenschetste periode waarin de overheid optrad "als 'partner' in een systeem van co-management (Biesheuvelgroepen)". De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt daarom voor om de handelingen te veranderen in B voor eindproducten en overige neerslag V (154) en B (155). De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze stelt vervolgens voor om handeling 154 op B5 eindproducten en V, 5 jaar overige neerslag te waarderen. Allen gaan akkoord.

156. *Het voeren van deugdelijke administratie betreffende met de groepscontingentering samenhangende zaken*

Door de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris wordt aangegeven dat uit deze handeling de uitvoering van het visserijbeleid blijkt en derhalve aangepast moet worden van V naar B. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

166. *Het erkennen van producentenorganisaties*

Deze handeling geeft inzicht in de overheidsinvloed op particuliere organisaties die actief zijn in de visserij. Daarom stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waardering van de handeling te veranderen in B. De vertegenwoordiger van PWAA gaat akkoord.

167. *Het op verzoek verbindend verklaren van regels van producentenorganisaties voor niet-aangesloten organisaties*

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris denkt dat de neerslag van belang is als onderdeel van de praktische uitwerking van wet- en regelgeving'. Daarom stelt deze voor om de waardering aan te passen en te bewaren. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze wil de handeling op B5 zetten. Allen gaan akkoord.

175. *Het toekennen van aanvullende steun aan producentenorganisaties die in het kader van hun werkprogramma's marktverbeterende maatregelen treffen*

Door de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris wordt aangeraden om de waardering van de handeling aan te passen en de werkprogramma's bewaren, aangezien dit de uitvoering en uitwerking van het zee- en kustvisserijbeleid laat zien. De vertegenwoordiger van PWAA doet navraag bij de zorgdrager en deze geeft aan dat de werkprogramma's al horen onder handeling 173. De vertegenwoordiger van PWAA stelt daarom voor om de handeling op V te laten, aangezien de neerslag niet van belang is voor historisch onderzoek. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord.

187. *Het opstellen van stukken voor de financiële verantwoording, aan de Europese Commissie, van de uitgaven van EOGFL-middelen ten behoeve van de visserijsector*

192. *Het aanvragen van bijdragen ter financiering van uitgaven in het kader van de controle, inspectie en/of toezicht op naleving van de communautaire regels voor de instandhouding en het beheer van de visbestanden*

Aangezien de neerslag van de handeling van belang is in het kader van de verantwoording van visserijbeleid stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waarderingen aan te passen van V naar B. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze wil de waardering aan passen in B5. Allen gaan akkoord.

199. *Het verlenen van vrijstellingen voor het beoefenen van visserijactiviteiten met vaste vistuigen in de Nederlandse kustwateren*

Uit de HMA kwam naar voren dat het aanbeveling verdient om gegevens te bewaren die een beeld schetsen van de dagelijkse praktijk van het zee- en kustvisserijbeleid. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt derhalve voor om de vrijstellingen te bewaren. Het gaat namelijk om generieke vrijstellingen, met bijbehorende wet- en regelgeving en niet om individuele vrijstellingen. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor bij de zorgdrager en deze stelt voor om de handeling in B5 te veranderen. Allen gaan akkoord.

215. *Het aanwijzen van ambtenaren belast met de controle op de naleving van de uit de wet- en regelgeving betreffende de zee- en kustvisserij voortvloeiende bepalingen*

Aangezien het aanwijzen van ambtenaren niet onder het voorbereiden, bepalen of uitvoeren van beleid valt, stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waardering van B te veranderen in V. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager, maar deze geeft aan dat de handeling bijzonder belangrijk is en de inrichting van bevoegdheden van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit regelt. De zorgdrager wil de handeling derhalve op B5 houden. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord, maar geeft wel aan dat er een opmerking moet worden bijgevoegd, zodat het uitvoerende belang naar voren wordt gebracht. De vertegenwoordiger van PWAA besluit om de volgende opmerking op te nemen: *Deze handeling omvat ook het regelen van de inrichting van de controlebevoegdheid.*

Allen gaan akkoord.

216. *Het voorbereiden van de totstandkoming, wijziging en intrekking van wet- en regelgeving betreffende controle op de visserijactiviteiten*

Aangezien de handeling van belang is voor het toezicht op het beleid, stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de handeling te bewaren als onderdeel van de in de HMA gekenschetste periode waarin de overheid optrad "als 'partner' in een systeem van co-management (Biesheuvelgroepen)". De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt daarom voor om de handeling te veranderen in B. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager en deze gaat akkoord.

219. *Het aan de EC verstrekken van gegevens die voortvloeien uit controles op visserijactiviteiten*

Hoewel de handeling van belang is in het kader van evaluatie, verantwoording en beleidsuitvoering in de praktijk, stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waardering aan te passen in V. De gegevens worden namelijk bij de EU verwerkt tot een verslag en hier bewaard. De vertegenwoordiger van PWAA legt dit voor aan de zorgdrager, maar deze geeft aan dat de EC niet over de volledige gegevens beschikt en dat het derhalve van belang is dat de eindproducten op B blijven. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord.

221. *Het aanwijzen van een functionaris voor de registratie- en verificatiewerkzaamheden in het kader van de stelselmatige controle bij de aanlanding*

De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris stelt voor om de waardering te veranderen van B in V. Het gaat namelijk niet om het uitvoeren van beleid op hoofdlijnen. De vertegenwoordiger van PWAA stelt vervolgens na overleg met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor om de handeling op V, 10 jaar te bepalen. Allen gaan hiermee akkoord.

233. *Het beslissen op een vergunningaanvraag tot het vangen of doden van walvissen dan wel het aan boord verwerken daarvan*

De handeling is van belang in het kader van de beleidsuitvoering in de praktijk. Aangezien het hier bovendien gaat om de walvisvaart, een omstreden onderwerp dat tot op heden de gemoederen bezighoudt, en de neerslag van de handeling van belang is om de houding van de Nederlandse overheid ten aanzien van deze walvisvaart te achterhalen, stelt de vertegenwoordiger van de

algemene rijksarchivaris voor om de handeling te bewaren. De zorgdrager gaat hier mee akkoord, maar geeft wel aan dat het grootste gedeelte van het archief met betrekking tot de actieve Nederlandse walvisvaart tot de jaren zeventig al in handen is van het Nationaal Archief. Allen gaan akkoord.

Algemene Inspectiedienst

236. *Het rapporteren in het kader van de controle op de beleidsuitvoering op het terrein van de zee- en kustvisserij*

Het opstellen van inspectierapporten met betrekking tot de beleidsuitvoering is een van de hoofdtaken van de AID. De rapporten geven inzicht in de uitvoering en naleving van de regelgeving op het beleidsterrein zee- en kustvisserij en sluiten hiermee aan op wat er in de HMA wordt benadrukt, dat het van belang is om gegevens over de uitwerking en uitvoering van het beleid op het gebied van de zee- en kustvisserij te bewaren. Daarom stelt de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris voor om de waardering van de handeling te veranderen en de rapportage met B te waarderen en de overige neerslag op V, 5 jaar te laten. De vertegenwoordiger van PWAA kan zich vinden in dit voorstel en legt het voor aan het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Hier gaat het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit mee akkoord. Allen gaan akkoord.

Stichting Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij

92. *Het toekennen van subsidies voor projecten, initiatieven, en onderzoeken betreffende de modernisering en ontwikkeling van de visserijsector*

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat het O&S fonds handelingen mist waaruit blijkt dat er subsidies zijn toegekend voor projecten inzake verwerking en afzet van visserijproducten en aquacultuur. Hij stelt daarom voor om handeling 92 te wijzigen in *het toekennen van subsidies voor projecten, initiatieven, en onderzoeken*. Ook moet er bij opmerking worden opgenomen dat het gaat om onder andere visserij- en aquacultuur producten. Hiermee wordt de handeling veel breder en ondervangt het de opmerking van het O&S Fonds. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord.

Minister van Financiën

Bestuur der Visserijen op de Zeeuwse stromen

198. *Het verlenen van vergunningen voor het beoefenen van visserijactiviteiten met vaste vistuigen in de Nederlandse kustwateren*

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat het ministerie van Financiën de waardering van deze handeling wil veranderen van V, 10 jaar naar V, 10 jaar na beëindiging vergunning. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord.

200. *Het verlenen van ontheffingen voor het beoefenen van visserijactiviteiten met vaste vistuigen in de Nederlandse kustwateren*

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat het ministerie van Financiën de waardering van deze handeling wil veranderen van V, 10 jaar naar V, 10 jaar na beëindiging ontheffing. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat hiermee akkoord.

203. *Het verlenen van vergunningen voor de beoefening van schelpdiervisserijactiviteiten in de Nederlandse zee- en kustwateren*

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat het ministerie van Financiën de waardering van deze handeling wil veranderen van V, 10 jaar naar V, 10 jaar na beëindiging vergunning. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat akkoord.

205. *Het verlenen van ontheffingen voor de beoefening van schelpdiervisserijactiviteiten in de Nederlandse zee- en kustwateren*

De vertegenwoordiger van PWAA geeft aan dat het ministerie van Financiën de waardering van deze handeling wil veranderen van V, 10 jaar naar V, 10 jaar na beëindiging ontheffing. De vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris gaat hiermee akkoord.

Over de waardering van de overige handelingen waren alle betrokken partijen het eens.

Het verslag is voorgelegd aan de bij het overleg betrokken personen. Deze hebben hun goedkeuring aan dit verslag gegeven

**Historisch Maatschappelijke Analyse Zee- en Kustvisserij
Rotterdam, 18 november 2004**

Totstandkoming van de analyse

De historisch-maatschappelijke analyse (HMA) brengt maatschappelijke ontwikkelingen en gebeurtenissen in kaart die van belang zijn geweest op een bepaald beleidsterrein, maar die in het betreffende RIO/BSD onvermeld of onderbelicht gebleven zijn. Het doel van de HMA is het verdiepen en completeren van de kennis van de vertegenwoordiger van de algemene rijksarchivaris, zodat goed gefundeerde selectiebeslissingen kunnen worden genomen met betrekking tot informatie die in het nationaal geheugen behoort te worden bewaard.

Ten behoeve van de vaststelling van de selectielijst Zee- en Kustvisserij 1945-2003 is aan drs. F.R..Looimeijer gevraagd een historisch maatschappelijke analyse te maken. De heer Looimeijer is Hoofd Collecties van het Maritiem Museum Rotterdam.

Op 18 november 2004 heeft dhr. Looimeijer het vragenformulier voor de HMA geretourneerd.

Van de antwoorden van het vragenformulier is onderstaand verslag gemaakt door A. Poelwijk. Dit verslag is toegezonden aan de heer Looimeijer, die geen commentaar had. In het verslag zijn de vragen van het vragenformulier opgenomen.

1. In hoeverre heeft de historische context, zoals in het RIO weergegeven, aanvulling?

Goede en overzichtelijke tekst. Bruikbare indeling die uitnodigt tot verdere analyse. Handig overzicht m.b.t. de visserijgeschiedenis sinds 1945. Wel eenzijdig belicht vanuit de Rijksoverheid. Zowel wat betreft de insteek (legitiem, gezien de uitgangspunten van deze nota) als qua conclusies. Die neigen hier en daar naar 'wish full public thinking'. Het moeizame, tegenstrijdige en falende karakter van het overheidsbeleid tussen ca. 1973 - 1992 wordt weliswaar aangestipt, maar daar blijft het bij. Het feit dat de val van een visserijminister niet in het stuk voorkomt is in dit verband illustratief. De overgang van de falende regulerende/controlerende overheid naar de aanzienlijk succesvollere overheid als 'partner' in een systeem van co-management (Biesheuvelgroepen) zou m.i. thuishoren in 2.3.4. Immers, deze omslag in denken en praktijk vindt zijn oorsprong in het mislukte visrecht- en visstandbeheer (onmogelijke handhaving quota, wit-grijs- en zwart circuit, etc...) en minder in 2.3.5 Marktordening.

Opvallend is dat in dit stuk de klassieke scheiding ontbreekt tussen de kleine en de grote zeevisserij, in huidige termen: de kottervisserij op de Noordzee (inclusief garnalen op Noord- en Waddenzee) en de trawlervisserij op de Atlantische Oceaan. Deze laatste categorie komt in het hele stuk niet voor en dat lijkt me ten onrechte. De stelling dat de zeevisserij bijna geheel geconcentreerd is op de Noordzee (p.4) is niet juist voor de periode vanaf de jaren tachtig en gaat ook voor vroegere perioden niet op. In zijn algemeenheid wordt het overheidsbeleid t.a.v. zowel de kottervisserij als de huidige trawlervisserij (voortgekomen uit de klassieke haringvisserij) over een kam geschoren. Dat is wat meer in detail bekeken onjuist. De benadering door de overheid van beide takken van zeevisserij is altijd verschillend geweest. Deze werd dikwijls door verschillende ambtenaren uitgevoerd en de organisaties waarmee zij te maken hadden verschilden eveneens structureel. Beide 'werelden' hadden weinig met elkaar te maken. Dit verschil is kleiner geworden (v.a. ca. 1980) maar niettemin nog altijd evident.

Alhoewel dit mij niet gevraagd wordt, kan ik niet nalaten op te merken moeite te hebben met de 'waan van de dag' die uit de behoudsdoelstelling van PIVOT spreekt. Als dat ergens duidelijk in wordt, is dat in het visserijdossier. Dit stuk maakt dat ook helder. Hoe garandeert een behoudsmethodiek vanuit de huidige visserijbeleidsdoelstelling (behoud ecosysteem/duurzame visserij, etc...) een zinvolle selectie van archieven die bijvoorbeeld een historische analyse mogelijk maakt van het beleid in de jaren tachtig, wetende dat de overheid zelf toen overging tot het niet publiceren (1984-1997) van vangstgegevens om de moeilijke kantjes van haar beleid niet al te duidelijk te maken. In dit verband doet de opmerking op p. 12 onderaan dat de diverse regelingen van 1968 tot 1987 wel leidden tot

modernisering maar niet tot verhoging van de vlootcapaciteit het ergste vrezten. Dit is wat de opeenvolgende ministers de Tweede Kamer indertijd wilden doen geloven. De werkelijkheid was echter een heel andere en waar moet dat over enkele decennia uit blijken?

2. Welke in het RIO onderbelichte of onvermelde ontwikkelingen hebben zich voorgedaan op het beleidsterrein, en wat is het belang daarvan?

p.9: genoemd wordt het belang van overheidsbeleid i.v.m. verbetering van kwaliteit van vis en visproducten. Noem in dit verband de *haringwormaffaire* die in 1966 toesloeg en een enorme negatieve publiciteit genereerde. Dit werd, mede mogelijk door investeringsregelingen, de aanzet tot een technologische inhaalslag (NL liep technologisch sterk achter bij bijv. GB en DL en N); de bouw van vrieshuizen en de omschakeling van de grote conventionele hektrawlers naar vriestrawlers.

3. Welke in het RIO niet of slechts zijdelings vermelde gebeurtenissen / incidenten hebben plaatsgevonden, en in hoeverre zijn deze van belang geweest voor het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen)?

- In 2.2 (p.7-9) wordt het overheidsbeleid beschreven als gericht op voedselvoorziening en vervolgens op het realiseren van een gezonde productieve bedrijfstak. Dat laatste mag als doestelling waar zijn, in werkelijkheid bleef het Nederlandse overheidsbeleid sterk achter bij dat van de ons omringende landen. Steunmaatregelen waren marginaal en dat had mede tot gevolg dat ook de grote visserij (haringvisserij met loggers en trawlers en incidentele verre visserij activiteiten) ver achterbleef met die in het buitenland. In de 'gouden jaren' van de internationale verre visserij (jaren 50 en in iets mindere mate jaren 60) was de Nederlandse grote visserij een marginale speler. Dit i.t.t. het beeld dat ervan bestond in de bedrijfstak zelf en in de politiek.
- Invoer van de dubbele boomkor in de platvisvisserij (ca. 1959 – 1963) in combinatie met openstelling van de Europese markt, met name de Franse in 1961 voor de duurdere vissoorten schol en vooral tong heeft de Nederlandse kottervisserij structureel veranderd. Het rendement van deze vismethode is, meer dan van iedere andere, bij een voldoende visstand en lage brandstofprijzen, direct gerelateerd aan het aantal pk's. Bij voldoende vis, voldoende vraag (uitbreiding later naar Italië en Spanje) loonde het om steeds zwaardere schepen met sterkere motoren te bouwen. Dit had, ook vergeleken met het buitenland, een extreme pk-race tot gevolg die stevig werd gestimuleerd door de overheid.

4. Welke in het RIO onvermelde individuen / groepen zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?

- Minister Braks omdat hij als eerste en enige visserijminister in Nederland en de EU gesneuveld is op het visserijdossier. Daarmee heeft hij de visserij ongewild een superstatus gegeven die deze noch in positieve, noch in negatieve zin toekomt.
- de Visserijorganisaties (Ned. Vissersbond en Federatie van Visserijverenigingen) en de vissersvoorman Ben Daalder die al decennia een hoofdrol speelt in de relatie visserij-overheid
- Het Productschap Vis en diens vroegere voorzitter D. Langstraat als ultieme 'polderman'.

5. Welke in het RIO onvermelde organisaties zijn van belang geweest op het beleidsterrein (en eventueel aanverwante beleidsterreinen) en waarom?

- Genoemd dienen te worden de (semi) overheidsorganen LEI en RIVO. De rol van economisch en biologisch/technisch onderzoek is groot, ook in internationaal verband.
- De Scheepvaart Inspectie (huidige IVW divisie Scheepvaart) heeft tot in de jaren zestig de visserij verwaarloosd (t.o.v. de koopvaardij). Sindsdien (stabiliteitsonderzoek + maatregelen, n.a.v. groot aantal ongelukken en schipbreuken op de kottervloot) speelt deze dienst een belangrijke rol in de veiligheid en arbeidsomstandigheden op de vloot.

6. In hoeverre mag verwacht worden dat de informatie met betrekking tot de op grond van bovenvermelde vragen als belangrijk te kwalificeren onderwerpen alleen kan worden aangetroffen in de overheidsarchieven m.b.t. het beleidsterrein of dat deze wellicht ook elders te vinden is?

Archieven van visserijorganisaties zijn verspreid en doorgaans niet systematisch bewaard. Bedrijfsarchieven in de visserij zijn buitengewoon zeldzaam en vrijwel niet bestaand. De meest

bekende bronnen voor visserij-historisch onderzoek (ook voor de laatste decennia) zijn de visserijpers en overheidsuitgaven (zoals Visserij in cijfers van het LEI), jaarverslagen, etc.... en oral history. Overheidsarchieven zijn daarom van groot belang om 'achter' de gedrukte bronnen te kunnen kijken.

7. In hoeverre is het noodzakelijk om nog andere deskundigen over deelaspecten van het beleidsterrein te raadplegen en wie zou daar het beste voor benaderd kunnen worden?

Gezien de deskundigheid die uit dit stuk spreekt, lijkt me dat niet nodig.

8. Is er eventueel nader (literatuur-)onderzoek noodzakelijk ter aanvulling van het IO?

Nee, er is namelijk vrijwel geen aanvullende literatuur